

medicus

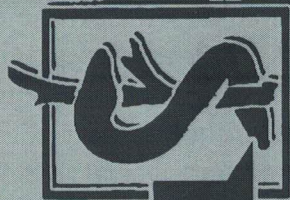
ИНФОРМАТИВЕН ГЛАСНИК НА ЈАВНОТО ЗДРАВСТВО - ШТИП, БРОЈ 30, 2020

**ЗАПОЗНАВАЊЕ И ЗАШТИТА
ОД „COVID - 19**

**ДА ЈА ИСТАКНЕМЕ УЛОГАТА
НА МЕДИЦИНСКИТЕ СЕСТРИ,
ТЕХНИЧАРИ И АКУШЕРКИ**

medicus

Содржина:

ЗАПОЗНАВАЊЕ И МЕРКИ ЗА ЗАШТИТА ОД НОВИОТ КОРОНА ВИРУС <i>д-р Драгица Тимова, спец. инфектолог</i>	4
„BURNOUT“ СИНДРОМ <i>Гордана Камчева Михаилова</i>	6
КАРЦИНОМ НА БЕЛИ ДРОБОВИ <i>д-р Ален Ѓеорѓиев</i>	8
КВАЛИТЕТОТ НА ЖИВОТОТ НАСПРОТИ ДОЛЖНОСТА ЗА ЗАЧУВУВАЊЕ НА ЧОВЕКОВИОТ ЖИВОТ <i>Илија Милев</i>	10
СЕРОЛОШКА ДЕТЕКЦИЈА НА ЕРИТРОЦИТНИ КЛЕТОЧНИ АНТИГЕНИ <i>Нада Митревска</i>	14
„ДА ЈА ИСТАКНЕМЕ УЛОГАТА НА МЕДИЦИНСКИТЕ СЕСТРИ И АКУШЕРКИ,	16
ТРЕТМАН НА ПАЦИЕНТИ СО ДИЈАБЕТЕС ТИП 2 И КАРДИОВАСКУЛАРНА БОЛЕСТ <i>Валентина Велкоска Накова</i>	18
HERPES ZOSTER ВО ТЕК НА БРЕМЕНОСТ – ПРИКАЗ НА СЛУЧАЈ <i>Александра Тонева Николова, Верица Тонева Стојменова</i>	20
ВИРУСНИ ИНФЕКЦИИ ВО ТЕК НА БРЕМЕНОСТ <i>Љупка Лазарева, Александар Стојановски</i>	22
ЕХОТОМОГРАФИЈА КАКО ПРИМАРЕН ДИЈАГНОСТИЧКИ МЕТОД И „FOLLOW UP“ – МЕТОДА ЗА ДИФЕРЕНЦИРАЊЕ И ПОСТ ОПЕРАТИВНА КОНТРОЛНА, КАЈ ПАЦИЕНТИТЕ СО NEPHROBLASTOM (WILLMS) TUMOR <i>Драгана Могилевска-Груевска, Катерина Китановска, Марија Караџозова, Цвета Могилевска</i>	24
КОЖНИ МАНИФЕСТАЦИИ КАЈ HAND-FOOT-MOUTH DISEASE <i>Д-р Мартина Ѓорѓиевска Камчева, специјалист по дерматовенерологија Д-р Лидија Петровска, специјалист по дерматовенерологија Прим. Д-р Јулијана Максимовиќ Милева, специјалист по дерматовенерологија</i>	26
ПРИМЕНА НА КИНЕЗИТЕРАПЕВТСКИ МЕТОДИ ПОСЛЕ РУПТУРА НА АХИЛОВА ТЕТИВА <i>Данче Василева, Фахрудин Мусоски</i>	28
СЕСТРИНСКА НЕГА НА ПАЦИЕНТИ СО АКУТЕН ИНФАРКТ ПРЕД И ПОСЛЕ ПЕРКУТАНА КОРОНАРНА ИНТЕРВЕНЦИЈА <i>Весна Станчевска, Гордана Панова</i>	30

medicus

Информативен гласник на

ЈАВНОТО ЗДРАВСТВО - ШТИП ГОДИНА 111 БРОЈ 30, 2020 година

e-mail: marinasuma@yahoo.com

Издавач: ЈЗУ Клиничка болница - Штип

Уредник: м-р Марина Шуманска

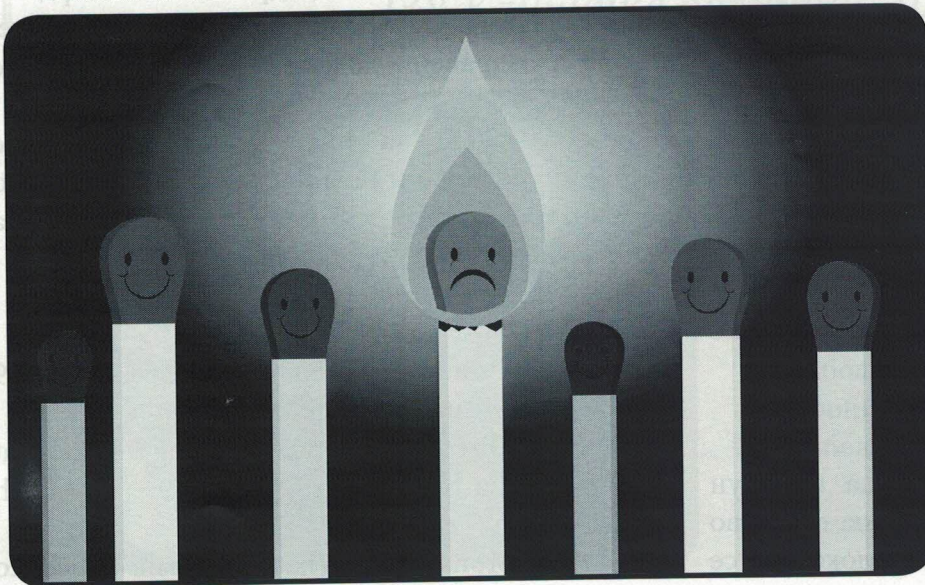
Рецензент: проф. д-р мед. сци. Елизабета Зисовска

Редакција: прим. д-р Стојче Василева, прим. д-р Зоран Живков,
прим. д-р сци. Билјана Лазарева, д-р сци. Гордана Камчева, прим. д-р Марина
Гацова, д-р Александар Стојановски, прим. д-р Севда Гацова, д-р сци. Страхил
Газепов, д-р сци. Наталија Дечовски, дипл. правник Мирче Панев,
м-р Марина Шуманска, м-р Лидија Миленковска,
м-р Павлина Николовска, д-р сци. Невенка Величкова

Печати: АРТ ПРИНТ СТУДИО - Скопје

„BURNOUT” СИНДРОМ

Гордана Камчева Михаилова
 ЈЗУ Клиничка болница - Штип

Светската здравствена организација (СЗО) го призна „burnout” во својата внатрешна класификација на болести (МКБ). Оваа класификација е широко користена како репер за дијагностицирање на разни состојби. Оваа одлука беше донесена за време на Собранието на СЗО во Женева, Швајцарија – на 28 мај, 2019 година – со ова се прикажува напредокот на медицинската заедница во дефинирањето на што точно се однесува „burnout”. „Burnout” е вклучен во 11-тата ревизија на Меѓународната класификација на болести (МКБ-11) како професионален феномен. Не се класифицирана како медицинска состојба. Опишано е во поглавјето: „Фактори кои влијаат на здравствената состојба или на контактот со здравствените услуги” - што вклучува причини за кои луѓето контактираат со здравствените услуги, но не се класифицирани како болести или здравствени состојби.

Во најновото ажурирање на својата листа на болести и повреди, СЗО го дефинира

стрес на работното место што не е успешно управуван“. Синдромот се карактеризира со три симптоми: - чувство на трошење на енергија или исцрпеност - зголемено ментално пореметување во работата или чувства на негативизам или цинизам поврзани со работата - намалена професионална ефикасност. „Burnout” се однесува конкретно на феномени во професионален контекст и не треба да се применуваат за да се опишат искуства во други области на животот“, се вели во класификацијата.

Кои професионалци се склони кон „burnout” синдром?

Според Клиниката Мајо, „burnout” на работното место е еден вид стрес на работното место во кој може да се чувствуваат физички, психички и емоционално исцрпени. Можеби исто така се доведува во прашање вашиот избор во кариерата и вредноста на вашиот придонес во работата. Иако секој може да доживее „burnout” на работното

што овој синдром има тенденција да се појави со повисока стапка од другите занимања.

Десет занимања со висок степен на „burnout” се:

1. Лекар.

Американската медицинска асоцијација проценува дека скоро 50% од лекарите доживуваат симптоми на „burnout” на работното место, кои делумно се припишуваат како резултат на барањата и стресот за грижата за пациентите, долгите часови и зголемувањето на административните оптоварувања поврзани со медицинската пракса. Појавата на „burnout” симптоми е многу почеста кај специјалистите по ургентна медицина, семејни лекари и интернисти.

2. Медицинска сестра/акушерка.

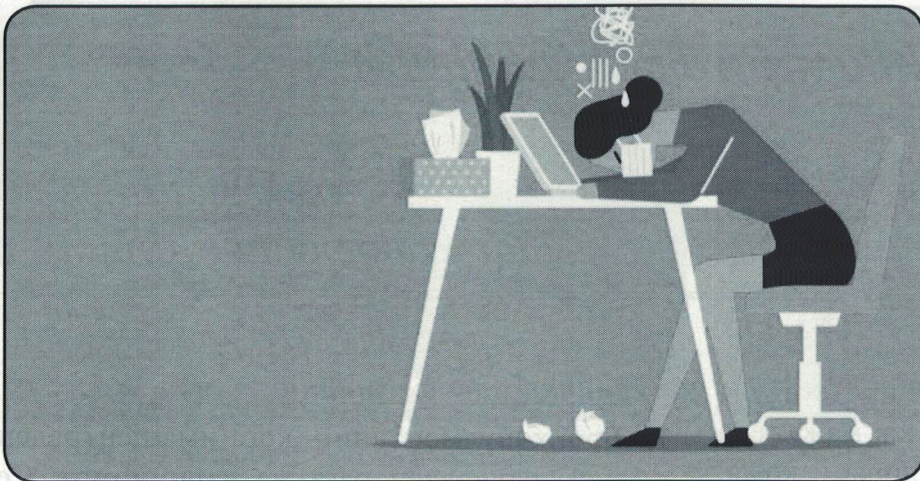
„Burnout” е исто така честа појава во медицинската професија. Една статија од списанието на американското медицинско здружение припишува голема исцрпеност кај медицинските сестри поради грижата на пациентот, додека Science Daily го припишува „burnout” синдромот на долгите смени што често се потребни во оваа професија.

3. Социјален работник.

Според Compassion Fatigue од Трејси В. Вартон, болната реалност со која секојдневно се соочуваат социјалните работници како резултат на работењето со клиентите се прелеваат во нивните лични животи. Ова може да резултира со „burnout” поврзано со искуството на лична неволја и состојба опишана од Националниот институт за здравство како синдром на секундарно трауматски стрес (СТС).

4. Наставник.

Според „THE Journal”, наставата има најголема стапка

во јавните служби“, која делумно, се припишува на проблеми поврзани со работните услови и пристапот до технологија. Списанието наведува студии кои укажуваат дека појавата на “burnout” може да биде полоша кај најмладите наставници, при што наставниците помлади од 30 години избираат да ја напуштат професијата со стапка од 51 процент повисока од оние кои се постари.

5. Директор на училиште.

Националното здружение на директори на основните училишта укажува на тоа дека “burnout” е во пораст. Дури 75% од директорите во основните училишта доживуваат сериозни симптоми на стрес кои се поврзани со постојаните притисоци на работните места.

6. Адвокат.

Според написот во Law Practise Magazine, публикација на Американската адвокатска асоцијација, исцрпувањето кај адвокатите има тенденција да биде повисоко отколку во многу други професии. “Burnout” синдромот кај адвокатите може да биде како резултат на природата на работното поле што се фокусира на проблеми, како и екстремна конкурентност за клиенти и меѓу соработници.

7. Полициски службеник.

Според Officer.com, “burnout” синдромот не е невообичаено меѓу полициските службеници. Да се работи на ова поле бара справување со ситуации од висок ризик, висок стрес, поврзани со бурен животен стил, каде што професионалците се изложени

на луѓето. “Burnout” синдромот најчестовлија е на оние полицајци кои се најзаслужни за својата почетничка професија.

8. Јавно сметководство.

Според Ledger Link на Monster.com, “burnout” синдромот е широко признат проблем во областа на јавното сметководство. Професионалците од оваа област се снаоѓаат со тежок товар на клиентот и честопати се бара да се справат со честите деловни патувања и распореди на даночни сезонски и тримесечни рокови за пријавување во текот на целата година, фактори кои водат до пролонгирани периоди на стрес и исцрпеност.

9. Работници за брза храна.

“Burnout” синдромот не е ограничен на занимања за кои е потребна значителна количина на обука и подготовка пред да влезат на терен. Market Watch, објавување на Вол Стрит Journal, покажува дека ниската плата и монотоните задачи поврзани со работењето во индустријата

за брза храна доведува до исклучително голем “burnout” кај вработените. Според Здружението за управување со човечки ресурси, прометот е еден од најголемите показатели и потенцијални предиктори за професионално исцрпување. Депресијата поврзана со работата е уште еден клучен показател за исцрпеност, состојба која д-р Дебора Серани вели дека е голема кај работниците за брза храна.

10. Трговија на мало.

Прометот, исто така, има тенденција да биде доста голем кај работниците во малопродажбата. Истата статија на MarketWatch која зборува за прометот кај работниците за брза храна, исто така, укажува на тоа дека прометот за не-менаџерски малопродажни работи трае околу 60% кај работниците со полно работно време и 110% (што значи дека, во просек, десет проценти од позициите треба да бидат пополнети двапати во тек на една година) меѓу хонорарните работници. Една статија на Monster.com го припишува прометот на мало во средини каде вработените не се чувствуваат ценети од своите раководители и се третираат како да се потрошен материјал.

РЕФЕРЕНЦИ:

1. WHO. Burn-out an “occupational phenomenon”: International Classification of Diseases. 2019 (https://www.who.int/mental_health/evidence/burn-out/en/)

ЗАШТИТИ СЕ!

Да носиме
заштитна маска

Често да ги
миеме рацете

Да одржуваме
2 метра растојание

**ПОДДРШКА ЗА
ЗДРАВСТВЕНИТЕ
РАБОТНИЦИ!**

**Заштити се себеси,
заштити ги сите!**